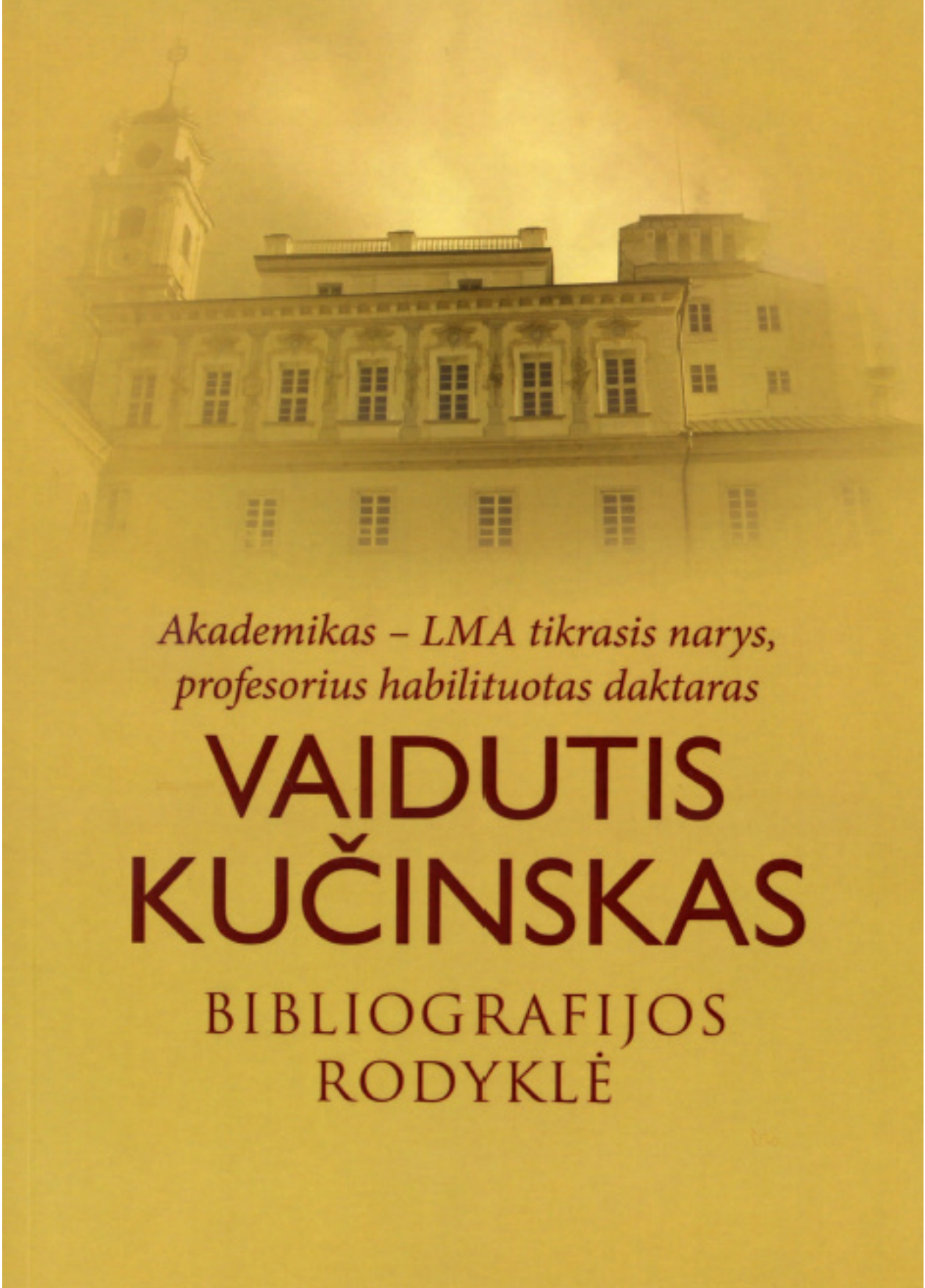

*Akademikas – LMA tikrasis narys,
profesorius habilituotas daktaras*

VAIDUTIS KUČINSKAS

BIBLIOGRAFIJOS
RODYKLĖ

Terra Sudorum, arba giminės šaknų beieškant

Sūduva – mums ypatinga žemė. Ji mūsų gimtinė. Nors kelis kartus sumažėjusi dėl aktyvios kaimynų ekspansijos praeityje, administracinių dalijimų ir perdalijimų seniau ir dabar – bet išlikusi. Tai svarbi nedaloma etninio lietuvių tautos pamato dalis. Mūsų protėvių rankomis ir protu pasiaukojamai išsaugota žemė. Daugelio tyrinėtojų nuomone, sūduvių (plačiąja prasme) gyventa teritorija pietuose siekė Narevo ir Bugo upes, rytuose – Drohičino, Bresto, Lydos ir Minsko apylinkes, vakaruose – nadruvių ir galindų žemes, o šiaurėje – lietuvių. Pietinė jos dalis dažniausiai vadinama Jotva, o jos gyventojai – jotvingiais. Nemaža tyrinėtojų dalis sūduviams priskiria visą Užnemunę.

Tyrinėdamas savo giminės šaknis priėjau prie išvadų, kad ir mano tolimesni bei artimesni protėviai gyveno Užnemunėje – žemėse, plytėjusiose kairiajame Nemuno krante. Iki karo su Kryžiuočių ordinu, t. y. iki Žalgirio mūšio (1410 m.), Sūduva ištuštėjo, ypač apie 1280 m.; čia plytėjo neižengiami miškai. Vėliau, po Melno sutarties (1422 m.) karaliaus Žygimanto Augusto išleisto Valakų įstatymo (1557 m.), imtasi iš naujo kurti dvarus ir palivarkus tuščiose Sūduvos giriose. Iš naujo prasidėjo Sūduvos kolonizacija. Procesas išsitęsė šimtmečius. Po Liublino unijos (1569 07 01) Sūduva priskirta Trakų vaivadijai. Taip išliko ilgus metus. Po trečiojo Lietuvos DK ir Lenkijos žemių padalijimo (1795 m.) šios žemės atiteko Prūsijai (apie 30 m.), vėliau – Rusijos imperijai ir buvo priskirtos Augustavo vaivadijai (žr. 1 žemėlapi).

1 ŽEMĖLAPIS. LDK žemės 1802–1839 m.

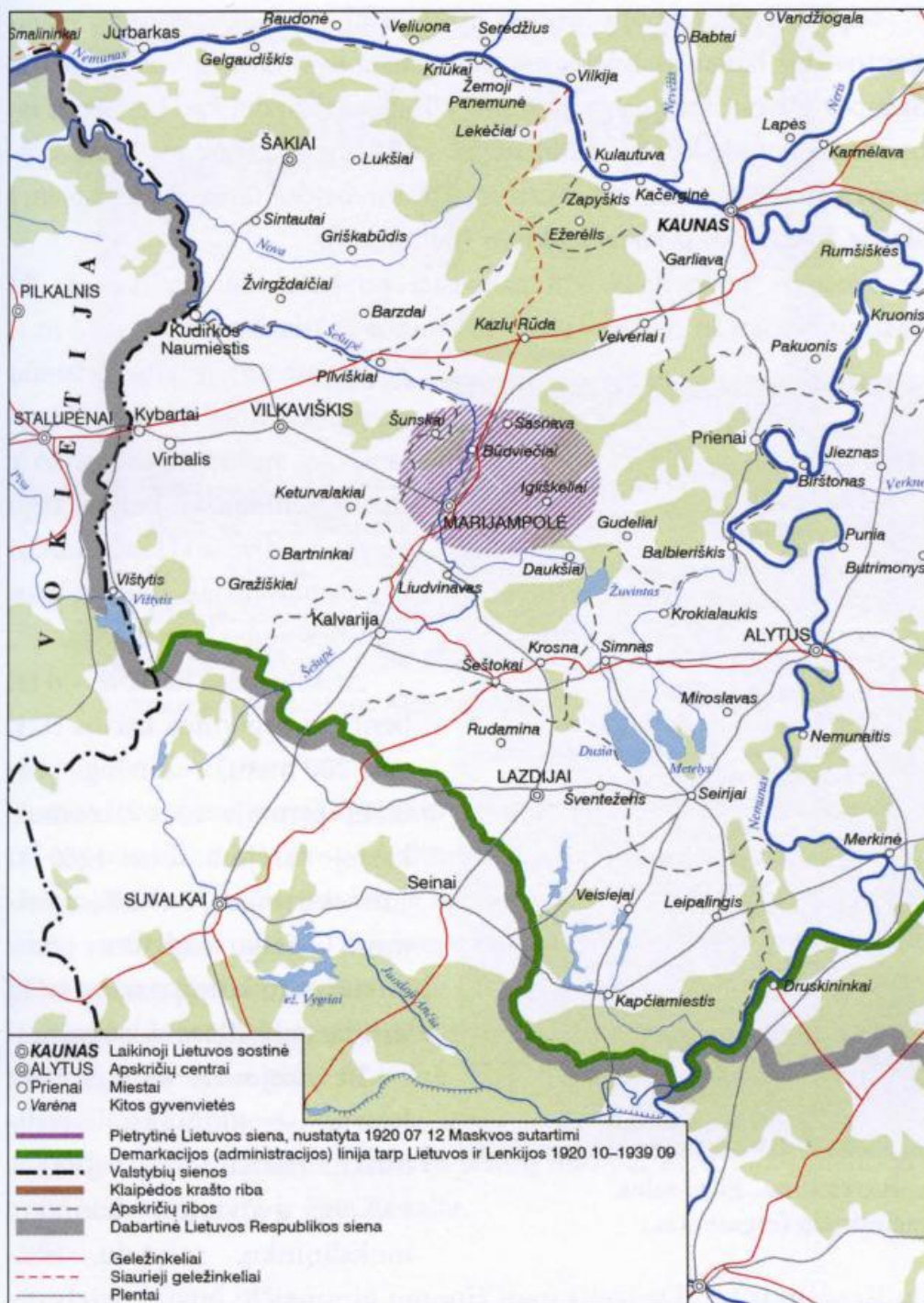
Šiame (1-ame) žemėlapyje yra pažymėtos teritorijos, kuriose gyveno mano protėviai apie 1800 m. Tai ~ 80 km Punsco–Gardino ruožas. Aišku, jie vieni kitų nepažinojo, bet visi gyveno kairiajame Nemuno krante, įskaitant Gardino prieigas. Vėliau buvusios LDK teritorijoje vyko 1830–1832 m. sukilimas. Jis betarpiškai paveikė ir mano protėvių gyvenimą. Viena sukilėlius persekiojusi Rusijos imperijos armijos grupuotė patraukė nuo Balstogės per Sokulką, Gardiną ir Eišiškes į Vilnių, taip paskatindama protėvius, gyvenusius netoli Gardino, skubiai palikti Gardino apskritį. Jie atsidūrė netoli Simno. Kita sukilėlių grupuotė, vadovaujama A. Gelgaudo ir H. Dembinskio, bei juos persekiojusi rusų armija pro Augustavą, Suvalkus, Kalvariją ir Marijampolę patraukė Kauno link. Vėlgi – tai neramūs laikai mano protėviams, gyvenusiems Punsco apylinkėse. Galiausiai, nepriklausomai vieni nuo kitų jie atsidūrė vietovėse tarp Metelių, Simno, Krosnos ir Žuvinto ežero (žr. 2 žemėlapi). Netoliese matome vietovę Santaiką. Iš čia yra kilę mano žmonos Zitos Aušrelės Kučinskienės proseneliai.

Minimu laikotarpiu – tai jau Suvalkų gubernijos Kalvarijos apskritis. Po antrojo sukilimo (1863 m.) Rusijos imperijos agresija stiprėjo, tačiau Užnemunėje liko galioti skirtingi nei kitų LDK teritorijų įstatymai. Daugiau nei 100 metų skirtingose Lietuvos dalyse galiojo skirtingi kalendoriai – tiek senasis Julijaus, tiek naujasis Grigaliaus. Nors Grigaliaus kalendorius LDK buvo įvestas 1586 m., nuo 1800 m. carinės Rusijos valdomoje Lietuvos dalyje vėl buvo grįžta prie Julijaus kalendoriaus, o Užnemunėje liko galioti patikslintas Grigaliaus kalendorius. Čia anksčiau panaikinta baudžiava. 1867 m. Marijampolėje netgi įsteigta gimnazija. Po 1863 m. lenkų kalba, kuria buvo mokomi vaikai ir lietuviškų teritorijų mokyklose, buvo visiškai išstumta ir įvesta rusų kalba. Į rusišką Marijampolės gimnaziją buvo įtrauktas neregėtas dalykas, kurio anksčiau jokia lenkiška Lietuvoje buvusi aukštesnė mokykla nedėstė, – tai lietuvių kalba. Panaši situacija jau buvo Tilžėje, Prūsijoje.

2 ŽEMĖLAPIS. Buvusios LDK žemės
Rusijos imperijoje 1843–1914 m.

Apie 1900 m. ir vėliau, prieš Pirmąjį pasaulinį karą, mano senelių kartos žmonės, gyvenę apie Simną, ėmė keltis į Marijampolės apskritį, įsigijo ten ūkius. Tai dažniausiai buvo vieno valako dydžio ūkiai (žr. 3 žemėlapi).

3 ŽEMĖLAPIS. Lietuva 1939–1940 m.

Suprantama, kad jau tarpukario nepriklausomoje Lietuvoje mano giminė dar labiau išsiplėtė, bet daugiausia gyvenančių buvo abiejose Šešupės pusėse aplink Marijampolę. Taigi akivaizdu, kad keičiantis istorinėms aplinkybėms – politinėms, kultūrinėms, ekonominėms sąlygoms – mano gentainiai kraustėsi LDK buvusiose teritorijose iš pietų į šiaurę. Taip vyko ir visos Sūduvos kolonizacija.

Procesas buvo ilgas, kol galiausiai po karų (su kryžiuočiais iki 1410 m., vėliau su rusais – 1654–1661 m. ir kt.), marų (1709–1710 m. –

pestis grassat) ir kitų nelaimių nepriklausomos Lietuvos Marijampolės apskrityje įsitvirtino ir mano giminaičiai. Bet čia atėjo tarybų valdžia ir vėl taip sunkiai užgyventas turtas, žinios ir kitos vertybės dingo kaip dūmas.

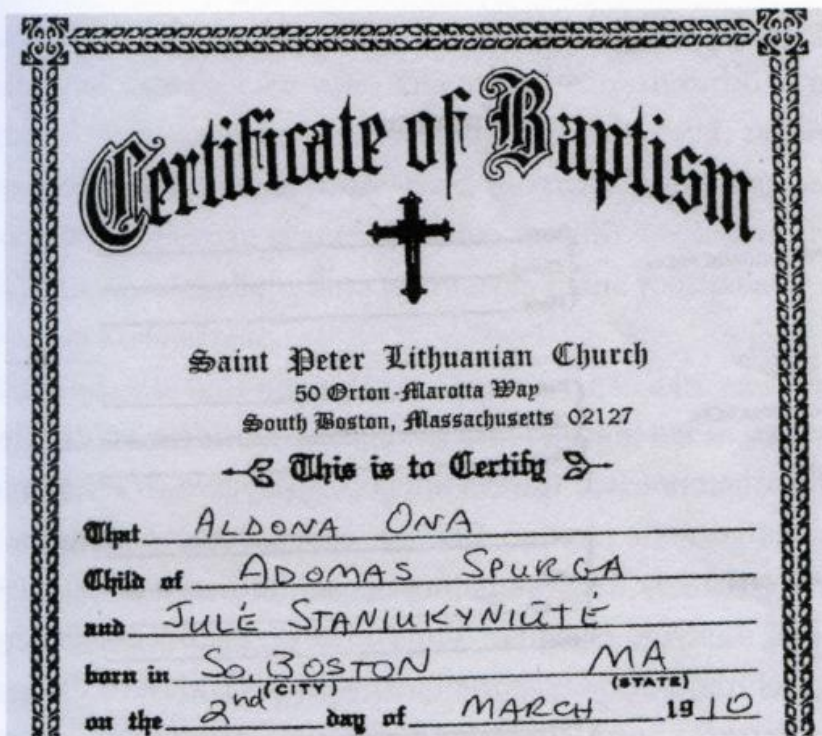
Ankstesnėse kartose – o tai bent jau septynios kartos (t. y. apie 200 metų) – skirtingų protėvių pirmoje man žinomoje kartoje turėjo būti net 128! Tai 128 skirtingos pavardės, šeimos. O jeigu sudėtume visus buvusius tų šeimų narius, tai jų susidarytų keletas tūkstančių.

Be abejonės, kad jų būta įvairių – ūkininkų, verslininkų, tarnautojų, valstybės veikėjų, gydytojų, teisininkų, mokslininkų, rašytojų, iški-

The Valentine M. Spunar Fan
Harry Spund
Louis Spungin
Minnie Spungin
Meyer Spunt
Sonia Nemirow Spunt
Joseph Spura
Gregory and Rose Spurdis
John Spurga
Julia Stankus Spurga
The Josephine Spurgas Family
Giuseppe and Concetta Spuria
Marianina Spurio
Mario Spurio
Pascal Spurlino
The James R. Spurlock Family
Johanna Houser Spurny
Petr Spurny
Rose Cap Spurny
Johanna Vilem Spusta
Stephan Joseph Spusta
Nunzie Joseph Sputaleri
The Sputaleri Family
Anthony Spuzzillo
Michael Spyak
Moses Spyer
The Hatske Spykstra Family
William James Spylios

1 NUOTRAUKA. Eliso salos memorialo fragmentas

lių išradėjų ir t. t. Daugelis man žinomų giminaičių buvo iniciatyvūs žmonės, pasižymėjo dideliu noru tobulėti, taikyti naujausius atradi-

1 DOKUMENTAS. Motinos Aldonos Onos krikšto liudijimas

mus savo kasdienėje veikloje, taip pat patriotiniu nusiteikimu, dėl kurio ir po sukilimų, ir po pasaulinių karų nukentėjo. Nemaža jų dalis jau praeito šimtmečio pradžioje turėjo palikti Lietuvą, buvo ištremti į Sibirą ar emigravo į JAV. Kai kurie tapo milijonieriais ir yra įamžinti Eliso salos migracijos memoriale (The American Immigrant Wall of Honor, žr. 1 nuotrauką) prie Manhatano, Niujorke. Kiti, nors ir gimę JAV (mano motina gimė Bostone, žr. 1 dokumentą), užsidirbę pinigų pirko ūkius Lietuvoje, Sūduvoje, ir šias valdas vėliau prarado.

Taigi, kaip ir daugelis Lietuvos šeimų nuo pat LDK laikų mano giminė taip pat patyrė ir šilta, ir šalta.

Mokslinė genealogija

Mano mokslai, kurie truko visą gyvenimą, prasidėjo vidurinėje mokykloje Marijampolėje ir tęsėsi Vilniaus universitete. Pradėjęs mokytis Vilniaus universitete jau nuo 1967 m. ėmiau domėtis genetika. Liki-
mas buvo palankus ir gavau galimybę pagilinti savo žinias Maskvos mokslo bei mokymo įstaigose. Taigi, 1968 m. prasidėjo antrasis ilgas mano gyvenimo periodas, kuris buvo susijęs su Maskva. Baigęs Vilniaus universitetą buvau paskirtas dirbti Vilniaus respublikinėje klinikinėje „Raudonojo kryžiaus“ ligoninėje. Lietuvoje buvau pirmasis, gavęs atlyginimą už praktinės genetikos vystymą. Šis praktikos ir mokslo tarp Maskvos ir Vilniaus periodas tęsėsi iki 1987 m. Tais metais Medicinos mokslų akademijos Medicininės genetikos institute apsigyniau, dabartine kalba kalbant, habilituoto biomedicinos mokslų daktaro disertaciją (populiacinės genetikos srityje). Turiu geru žodžiu prisiminti ir kolegas Maskvoje, su kuriais dirbau ir kurie man daug padėjo. Tai akademikai prof. E. Ginter'is, prof. S. Kozlova, prof. V. Spitsyn'as, prof. L. Zhivotovskii'is ir daugelis kitų.

Veiklos pobūdis Vilniuje irgi šiek tiek keitėsi. Per šį laikotarpį ligoninėje buvo įsteigta pirmoji genetinio konsultavimo įstaiga su laboratorija. 1977 m. Eksperimentinės ir klinikinės medicinos mokslinio tyrimo institute įsteigiau mokslinę medicininės genetikos laboratoriją, kuriai ir vadovavau. Vėliau 1985 m. ji buvo perkelta į naujai įkurtą Motinos ir vaiko sveikatos apsaugos mokslinio tyrimo institutą. Taigi,

šiuo periodu dėjau daug pastangų organizuodamas praktinę genetinio konsultavimo sistemą Lietuvoje. Kita vertus, turėjau dirbti ir mokslinį darbą – ieškoti vadinamojo mokslinio naujumo, teikti rezultatus ir juos apginti mokslinėse tarybose. Beje, tuo metu begilindamas žinias genetikos srityje baigiau ir antrąsias savo studijas – Vilniaus universiteto Matematikos fakultete. Šiuo laikotarpiu mane ypač palaikė žmona Zita Aušrelė Kučinskienė.

Prisimindamas tuos metus turėčiau pasakyti, kad jie mokslo atžvilgiu buvo labai sunkūs. Nieko nebuvo – nei knygų, nei mokslinių žurnalų, nei laboratorinės įrangos, nei reagentų. Viską kažkaip reikėdavo gauti, susiorganizuoti. Suprantama, kad atsirado žmonių, kurie tikrai daug padėjo. Tai ir doc. E. Razgauskas, ligoninės vyriausiasis gydytojas V. Žygas, instituto direktorius prof. A. Matulis, vėliau jau Santariškėse – ligoninės vyriausieji gydytojai J. Radikas, A. Vinkus ir kiti.

1990 m. prasidėjo trečiasis mano gyvenimo periodas. Lietuva atgavo nepriklausomybę, institutas buvo likviduotas. Perėjau dirbti į Vilniaus universiteto Medicinos fakultetą. Čia buvo įsteigtas Žmogaus genetikos centras (katedra), kuriam ėmiausi vadovauti, jį plėsti ir tobulinti.

1992 m. – mano „vakarietiško“ gyvenimo pradžia. Tų metų sausio pradžioje išvykau stažuotis į JAV nacionalinį vėžio institutą. Jame, vadovaujant populiacijų genetikos autoritetui prof. S. J. O'Brien'ui, ėmiau tyrinėti Lietuvos populiaciją pagal mt-DNR. Tai sutapo su naujos modernios molekulinės genetikos vystymosi pradžia. Buvo pradėtas tarptautinis Žmogaus genomo projektas, imta taikyti naujus DNR analizės ir genomo tyrimo molekulinis metodus. Visus juos man teko perprasti, įsisavinti.

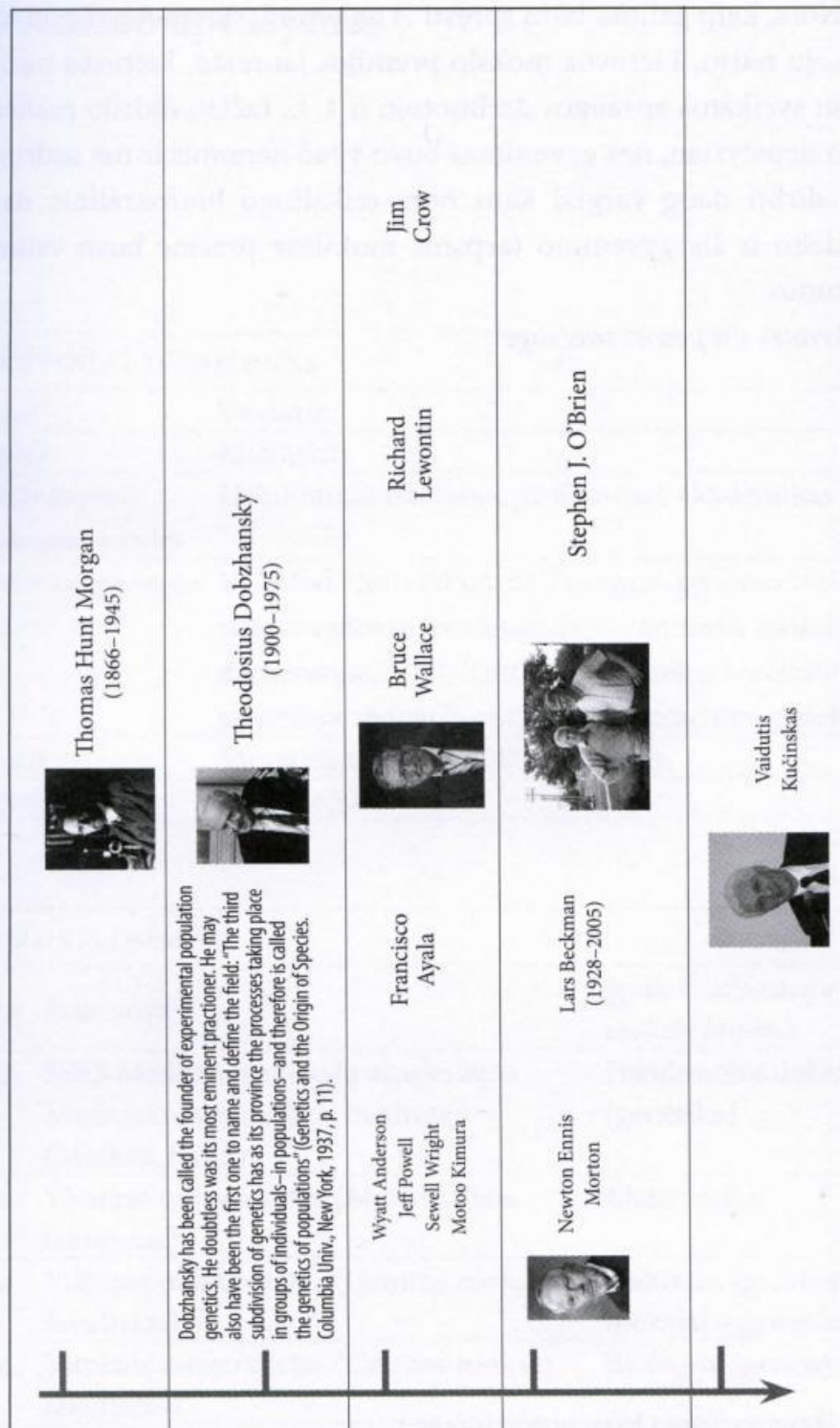
1993 m. grįžęs iš JAV buvau pakviestas dirbti į Švedijos Umeo universiteto Medicininės genetikos skyrių. Kvietė pats jo vadovas prof. Larsas Beckman'as. Jis daug metų dirbo Honolulu universitete (JAV) kartu

su populiacinės genetikos korifėjumi prof. N. Morton'u. Švedijoje, taikydamas PGR ir kitus molekulinės genetikos metodus, pradėjau tyrinėti įvairius genus ir jų mutacijas, lemiančias žmogaus paveldimąsias ligas. Šiame darbe daug padėjo nauji kolegos – prof. L. Beckman'as, prof. G. Holmgren'as, prof. G. Beckman ir kiti. Su šiais mokslininkais užsimezgė ilgalaikė draugystė ir bendradarbiavimas. Manychiau, kad būtent šie metai buvo sėkmingiausias mano mokslinės veiklos periodas. Tyrinėjome tautas, gyvenančias aplink Baltijos jūrą, jų genomo ypatybes. Paskelbėme seriją straipsnių. Daugelis iš jų tebėra labiausiai cituojami tarptautinėje mokslinėje spaudoje iki šiol. Glaudus bendradarbiavimo ryšys ir draugystė tęsėsi iki pat minėtų profesorių mirties. Profesorius L. Beckman'as išlikęs mano atmintyje kaip šviesiausia asmenybė. Bendraudamas ir bendradarbiaudamas su juo pagilinau savo žmogaus populiacijų genetikos srities žinias. Ypač taikant skaičiavimo metodus.

Lietuvoje šiuo laikotarpiu aktyviai bendradarbiavau su VU Medicinos fakulteto dekanu prof. habil. dr. Gintautu Česniu. Šis bendradarbiavimas tęsėsi iki jo mirties. Kartu su kolega Gintautu, pasitelkdami genomo tyrimo rezultatus, bandėme spręsti lietuvių etnogenezės problemas.

Vėlesniais metais dirbau Londono universiteto (UCL koledžo) Molekulinės genetikos laboratorijoje, Bario universitete Italijoje, Nacionaliniame Jang Mingo universitete Taipėjuje, Taivane, ir kitur. Visur sutikau daug puikių žmonių. Su daugeliu iš jų dalyvavome bendrose Europos mokslo programose (FP 5; 6; 7). Šis bendradarbiavimas rezultatyvus ir malonus, susitinkame įvairiuose renginiuose ligi šiol.

Akivaizdu, kad mano moksliniai interesai tikslingai nukreipti į žmonių *populiacijų genomiką*. Todėl savo mokslinę genealogiją per S. O'Brien'ą, B. Wallace'ą, T. Dobzhansky'į galėčiau pratęsti iki Nobelio premijos laureato geno teorijos pradininko T. H. Morgan'o (žr. 1 lentelę). Lietuvoje mano mokslinė karjera šiuo periodu klostėsi permainin-

1 LENTELĖ. Mokslinė genealogija

gai. Nors, kaip galima būtų spręsti iš anketinių duomenų, tapau LMA tikruoju nariu, Lietuvos mokslo premijos laureatu, Lietuvos nusipelnusiu sveikatos apsaugos darbuotoju ir t. t., tačiau didelio pasitenkinimo nepatyrčiau, nes gyvenimas buvo ypač neramus ir net audringas: teko dirbti daug vargiai kam nors reikalingo biurokratinio darbo. Vis dėlto ir šis gyvenimo tarpsnis mokslinė prasme buvo vaisingas ir įdomus.

Arretes un peu et sois sage.*

* Išmintingiausia laiku sustoti (pranc.).

Gyvenimo aprašymas

ANKETINIAI DUOMENYS

<i>Vardas</i>	Vaidutis
<i>Pavardė</i>	Kučinskas
<i>Mokslo laipsnis, akademinis vardas</i>	Habilituotas daktaras, profesorius, akademikas
<i>Dabartinės pareigos</i>	VU Medicinos fakulteto Žmogaus genomo tyrimų centro vadovas, profesorius, vyriausiasis mokslo darbuotojas, VUL Santariškių klinikų Medicininės genetikos centro konsultantas-medicinos genetikas
<i>Adresas</i>	Santariškių g. 2, LT-08661 Vilnius,
<i>Telefonai</i>	(85) 2365057

IŠSIMOKSLINIMAS

<i>Metai</i>	<i>Institucija</i>	<i>Igyta kvalifikacija / mokslo laipsnis</i>
1987	SSRS Medicinos mokslų akademijos Medicininės genetikos institutas (Maskva, SSRS)	Habilituotas daktaras (genetika)
1982	Vilniaus universitetas (Matematikos fakultetas)	Matematika
1974	Vilniaus universitetas (Gamtos mokslų fakultetas)	Daktaras (gamtos mokslai – genetika)
1970	Vilniaus universitetas (Gamtos mokslų fakultetas)	Biologija (genetika)

Apgintos disertacijos

1987	Habilituoto daktaro (genetika): „Lietuvos gyventojų genetinės struktūros dinamika kaip modelis tiriant išsivysčiusias agrarines žmonių populiacijas“
1974	Daktaro (genetika): „Kai kurių alerginių ligų populiacinė genetinė analizė“
-

KVALIFIKACIJOS TOBULINIMAS

<i>Metai, trukmė</i>	<i>Institucija</i>	<i>Sritis</i>
2009	Europos žmogaus genetikos draugija ir Lietuvos žmogaus genetikos draugija (Vilnius, Lietuva)	Medicinos genetika (kursai „Translating genomics into the clinics“)
2002 (1 sav.)	Nacionalinio Jang Mingo universiteto Genetikos institutas (Taipėjus, Taivanas)	Bioinformatikos priemonės: EMBOSS kursas
1995 (1 sav.)	VIII Europos medicininės genetikos mokykla (Genuja, Italija)	Medicinos genetika
1993	Pirmieji Europos Sąjungos kursai (Liubekas, Vokietija)	Mutacijų nustatymas ir charakterizavimas genetinių akių ligų atveju
1993 (4 mėn.)	Umeo (Umeå) universiteto Medicininės genetikos katedra (Umeo, Švedija)	Mokslinė stažuotė: įvairios mutacijos žmonių populiacijose
1992 (6 mėn.)	Nacionalinio vėžio instituto Virusų karcinogenezės laboratorija (Frederikas, MD, JAV)	Mokslinė stažuotė: žmogaus mtDNR: RFIP analizė
1990 (1 mėn.)	Žmogaus genetikos ir teratologijos katedra – Pasaulinės sveikatos apsaugos organizacijos Bendradarbiaujantis centras (Budapeštas, Vengrija)	Genetiniai registrai

KVALIFIKACIJOS TOBULINIMAS

<i>Metai, trukmė</i>	<i>Institucija</i>	<i>Sritis</i>
1971–1972 (4 mėn.)	Maskvos centrinis gydytojų tobulinimosi institutas (Maskva, SSRS)	Medicininė genetika
1970 (2 mėn.)	Vilniaus universiteto Medicinos fakultetas (Vilnius, Lietuva)	Klinikinė biochemija

PROFESINĖ VEIKLA

<i>Metai</i>	<i>Institucija</i>	<i>Pareigos</i>
<i>Lietuvoje</i>		
2012–iki šiol	VU Medicinos fakulteto Žmogaus ir medicininės genetikos katedra	Profesorius, vyriausiasis mokslo darbuotojas, Žmogaus genomo tyrimų centro vadovas
2012–iki šiol	VUL Santariškių klinikų Medicininės genetikos centras	Konsultantas-medicinos genetikas
1991–2012	VU Medicinos fakulteto Žmogaus ir medicininės genetikos katedra (iki 2002 m. – Žmogaus genetikos centras)	Vedėjas, profesorius
	VUL Santariškių klinikų Medicininės genetikos centras (iki 2002 m. – Žmogaus genetikos centras)	Direktorius, medicinos genetikas
1985–1991	Vilniaus respublikinės klinikinės ligoninės Medicinos genetikos centras	Direktorius
	Motinos ir vaiko sveikatos apsaugos mokslinių tyrimų instituto Medicininės genetikos skyrius	Vadovas

PROFESINĖ VEIKLA

<i>Metai</i>	<i>Institucija</i>	<i>Pareigos</i>
1977– 1985	Eksperimentinės ir klinikinės medicinos mokslinių tyrimų instituto Medicininės genetikos laboratorija	Vedėjas
1970– 1977	Vilniaus respublikinės klinikinės ligoninės „Raudonasis kryžius“ genetinė konsultacija	Vedėjas
<i>Užsienyje</i>		
2002	Nacionalinio Jang Mingo universiteto Genetikos institutas (Taipėjus, Taivanas)	Vizituojantis profesorius
1996	Londono universiteto Oftalmologijos instituto Molekulinės genetikos sky- rius (Londonas, Didžioji Britanija)	Vizituojantis profesorius (angl. <i>Visiting Professor of the Royal Society</i>)
1996	Bario universiteto Mitochondrijų ir metabolizmo energetikos tyrimo centras (Baris, Italija)	Vizituojantis profesorius (angl. <i>Visiting Professor of the National Research Council</i>)
1993	Umeo universiteto Medicininės genetikos katedra (Umeo, Švedija)	Vizituojantis mokslininkas
1992	Nacionalinio vėžio instituto Virusų karcinogenezės laboratorija (Frederikas, MD, JAV)	Vizituojantis mokslininkas

MOKSLINĖ VEIKLA

Moksliniai interesai

<i>Bendrieji</i>	Žmogaus genomo įvairovė ir genetiniai procesai žmonių populiacijose
<i>Šiuo metu</i>	DNR technologijos taikymas diagnozuojant paveldimąsias ligas Žmogaus genomo įvairovės nustatymas pagal mtDNR, Y chromosomos ir branduolio DNR polimorfizmą Lietuvių genofondo tyrimai

Dalyvavimas mokslo programose

<i>Programa / projektas</i>	<i>Data / laikotarpis</i>	<i>Dalyvavimas</i>
<i>Lietuvos programos</i>		
Lietuvos populiacijos genetinė įvairovė ir sandaros kitimai, susiję su evoliucija ir dažniausiai paplitusiomis ligomis (LITGEN), visuotinės dotacijos priemonė finansuojama Europos socialinio fondo ir Lietuvos Respublikos bendrojo finansavimo lėšomis	2011–2015	Vadovas
Žmogaus genomo įvairovės ypatumų nulemti ligų patogenezės mechanizmai, projektas finansuojamas Vilniaus universiteto	2007–2009	Vadovas
Genetinių ir genominių lūpos ir (arba) gomurio nesuaugimo pagrindų tyrimai (GENOLOG), projektas finansuojamas Valstybinio mokslo ir studijų fondo	2007–2009	Vadovas
Retų paveldimų ligų diagnostikos, gydymo ir prevencijos Lietuvoje plėtra (RETAGEN), projektas finansuojamas Valstybinio mokslo ir studijų fondo	2006	Vadovas

<i>Dalyvavimas mokslo programose</i>		
<i>Programa / projektas</i>	<i>Data / laikotarpis</i>	<i>Dalyvavimas</i>
Žmogaus genomo įvairovė, jos kilmė ir fenotipinė realizacija, projektas finansuojamas Vilniaus universiteto	2005–2007	Vadovas
Genomika vaikų ligų profilaktikoje ir gydyme, projektas finansuojamas LR sveikatos apsaugos ministerijos	2004–2006	Programos vadovas
Žmogaus genomo įvairovės ypatumų nulemti aterosklerozės patogenezės mechanizmai (AT-HEROGEN), projektas finansuojamas Valstybinio mokslo ir studijų fondo	2004–2006	Vadovas
10 DNR žymenų tyrimas 5 genuose, susijusių su lūpos / gomurio nesuaugimais, projektas finansuojamas Valstybinio mokslo ir studijų fondo	2004	Vadovas
Fenilketonurijos molekuliniai genetiniai tyrimai: monogeninių ligų kokybės kontrolės sistemos kūrimo modelis, projektas finansuojamas Valstybinio mokslo ir studijų fondo	2000–2002	Vadovas
Lietuvos gyventojų genetinio fondo struktūra, defektai ir apsauga, projektas finansuojamas LR sveikatos apsaugos ministerijos, Vilniaus universiteto	1997–2004	Vadovas
Paveldimų fotoreceptorių ligų molekuliniai genetiniai ir klinikiniai tyrimai, projektas finansuojamas Valstybinio mokslo ir studijų fondo	1997–1999	Vadovas
Prenatalinės diagnostikos sistemos efektyvumo įvertinimas, projektas finansuojamas Valstybinio mokslo ir studijų fondo	1996–1998	Vadovas

Dalyvavimas mokslo programose

<i>Programa / projektas</i>	<i>Data / laikotarpis</i>	<i>Dalyvavimas</i>
Paveldimų tinklainės patologijų molekuliniai genetiniai tyrimai, projektas finansuojamas Valstybinio mokslo ir studijų fondo	1996	Vadovas
Mutacijų, suformuojančių stop kodoną polipozės coli gene, identifikavimas sergantiesiems šeimine adenomatozine polipoze, projektas finansuojamas Valstybinio mokslo ir studijų fondo	1996	Vadovas
Igimto vaikų aklumo dėl tinklainės patologijos molekuliniai genetiniai tyrimai, projektas finansuojamas Valstybinio mokslo ir studijų fondo	1995	Vadovas
Lietuvos perinatologijos, neonatologijos ir gimtų anomalijų profilaktikos programa, projektas finansuojamas LR sveikatos apsaugos ministerijos	1992–1996	Atsakingasis specialistas Vilniaus universitete
Žmogaus genomo įvairavimas, vaisiaus būklės diagnostika, perinatologinės būklės, vaiko organizmo ypatumai normoje ir patologijoje, projektas finansuojamas Vilniaus universiteto	1992–1996	Vadovas

Tarptautinės programos

ES Jungtinės veiklos retųjų ligų srityje programos informacinio tinklo ORPHANET	2009–2018	Valdybos (angl. <i>Management Board</i>) narys
ORPHANET – Retųjų ligų jungtinė veikla (angl. <i>Rare Diseases Joint Action, RD-ACTION</i>)	2015–2018	Genetikos patariamiosios tarybos (angl. <i>Genetic Advisory Board</i>) narys

Dalyvavimas mokslo programose

<i>Programa / projektas</i>	<i>Data / laikotarpis</i>	<i>Dalyvavimas</i>
Europos šalių bendradarbiavimo programa mokslo ir technologijų srityje (COST), Europos įgimtų žmogaus imprintingo ligų tinklas	2013–2017	Projekto valdymo komiteto narys
Unikalūs genomo persitvarkymai esant įgimtiems nervų sistemos raidos sutrikimams: kilmė, genominiai mechanizmai, funkcinės ir klinikinės pasekmės: UNIGENE (partneris – Loanos universitetas)	2012–2016	Projekto vadovas
Protinio atsilikimo diagnostikos gerinimas vaikams iš Rytų Europos ir Centrinės Azijos taikant genetinių apibūdinimą ir bioinformatiką / statistiką: CHERISH	2009–2012	Lietuvos grupės vadovas
Europos Komisijos Visuomenės sveikatos programos projektas „ECORN-CF: Europos cistinės fibrozės referentinių centrų tinklas“ (partnerės: Vokietija, Jungtinė Karalystė, Belgija, Lenkija, Čekijos Respublika, Olandija, Rumunija, Švedija)	2007–2009	Lietuvos grupės vadovas
Europos Komisijos „eContentplus“ programos projektas „EUROGENE: pirmoji Europos mokymosi paslauga genetikos srityje“ (partnerės: Italija, Jungtinė Karalystė, Belgija, Olandija, Prancūzija, Vokietija, Kipras, Čekijos Respublika, Malta, Ispanija)	2007–2009	Lietuvos grupės vadovas
Europos Komisijos FP6 Bendruomenės veiklos programa visuomenės sveikatos srityje ORPHANET	2004–2008	Atsakingasis specialistas Vilniaus universitete

Dalyvavimas mokslo programose

<i>Programa / projektas</i>	<i>Data / laikotarpis</i>	<i>Dalyvavimas</i>
Taivano ir Baltijos šalių bendrų fondų programos projektas „Genų, susijusių su veido ir kaukolės morfogeneze bei polinkiu į lūpos ir gomurio nesuaugimus, nustatymas skenuojant žmogaus genomą“ (partneriai iš Taivano ir Latvijos)	2003–2005	Mokslinis koordinatorius
Europos Komisijos FP5 programos GROWTH projektas „Molekuliniai genetiniai tyrimai kokybės: sertifikuotų referentinių medžiagų kūrimas (CRMGEN)“ (partnerės: Airija, Belgija, Jungtinė Karalystė, Prancūzija, Austrija, Vokietija, Olandija, Graikija, Čekija)	2002–2005	Atsakingasis specialistas Vilniaus universitete
Europos Komisijos Retų ligų programos projektas „Visuomeninių sveikatos institucijų retų ligų tinklas (NEPHIRD)“ (partneriai: Belgija, Kroatija, Danija, Prancūzija, Vokietija, Airija, Liuksemburgas, Malta, Olandija, Norvegija, Portugalija, Ispanija, Jungtinė Karalystė ir EUROCAT)	2001–2002	Atsakingasis specialistas Vilniaus universitete
Europos Komisijos INCO-COPERNICUS programos bendrų tyrimų projektas „Fenilketonurijos molekuliniai genetiniai tyrimai: monogeninių ligų kokybės kontrolės sistemos kūrimo modelis (MOLGENT)“ (partnerės: Italija, Vokietija, Latvija)	1999–2002	Mokslinis koordinatorius
Europos Komisijos INCO-COPERNICUS programos daugiacentris projektas „Molekuliniai genetiniai HNPCC ir MEN1 genų tyrimai“ (partnerės – Europos Sąjungos šalys)	1998–2000	Atsakingasis specialistas Lietuvoje

Dalyvavimas mokslo programose

<i>Programa / projektas</i>	<i>Data / laikotarpis</i>	<i>Dalyvavimas</i>
Europos Komisijos bendros veiklos projektas „Kelio aklumai užkirtimas: molekuliniai ir klinikiniai fotoreceptorių ligų tyrimai“ (partnerės – Europos Sąjungos šalys)	1997–1999	Atsakingasis specialistas Vilniaus universitete
Europos Komisijos projektas „Prenatalinės įgimtų anomalijų diagnostikos tiriant vaisių ultragarsu efektyvumo įvertinimas (BIOMED-2)“ (partnerės – Europos Sąjungos šalys)	1996–1998	Atsakingasis specialistas Lietuvoje
Europos Komisijos bendros veiklos projektas „Genetiniai sergančiųjų vėžiu šeimų tyrimai (EUROFAP)“ (partnerės – Europos Sąjungos šalys)	1996	Atsakingasis specialistas Vilniaus universitete
Bendros veiklos programa genetinės tarnybos Europoje klausimais (partnerės – Europos Sąjungos šalys)	1995–1997	Atsakingasis specialistas Lietuvoje
Europos Komisijos bendros veiklos projektas „Automatizuoti molekuliniai citogenetiniai tyrimai (PECO-CA-AMCA)“ (partnerės – Europos Sąjungos šalys)	1994–1996	Atsakingasis specialistas Vilniaus universitete
Europos Komisijos bendros veiklos programa „Kelio aklumai užkirtimas: molekuliniai tyrimai ir medicininė priežiūra sergant pigmentiniu retinumu“ (partnerės – Europos Sąjungos šalys)	1994–1996	Atsakingasis specialistas Vilniaus universitete
Baltijos populiacijų genetikos bendradarbiavimo programa (partnerės: Švedija, Suomija, Latvija, Estija)	1992–2004	Atsakingasis specialistas Lietuvoje

PEDAGOGINĖ VEIKLA

Vilniaus universiteto Medicinos, Gamtos mokslų ir Filosofijos fakultetuose skaityti kursai: bendroji ir žmogaus genetika; genetinio konsultavimo pagrindai; medicininė genetika; žmogaus molekulinė genetika; žmogaus genomo analizė; žmogaus biologija ir genetika; genetika ir genomikos pagrindai; molekulinė genetika, genomika ir epigenomika (molekulinė žmogaus genomo analizė: struktūra ir funkcijos)

Vadovavimas Vilniaus universiteto doktorantų studijoms (B 220 genetika, citogenetika; B 790 klinikinė genetika)

Vadovavimas Vilniaus universiteto Medicinos ir Gamtos mokslų fakultetų bakalauro ir magistro darbams

Vadovavimas Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Medicinos genetikos studijų programai (valstybinis kodas 621B93001)

SUTEIKTI AKADEMINIAI VARDAI

<i>Metai</i>	<i>Akademiniis vardas</i>
2016	Profesorius emeritas
2011	Akademikas (LMA tikrasis narys)
1994	Profesorius
1994	Docentas
1982	Vyresnysis mokslo darbuotojas

KITA VEIKLA

<i>Institucija</i>	<i>Pareigos</i>
<i>Visuomeninės pareigos</i>	
Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministerija	Neetatiniis specialistas konsultantas medicininės genetikos klausimais, aukščiausios kategorijos medicinos genetikas

KITA VEIKLA

<i>Institucija</i>	<i>Pareigos</i>
Medicinos fakulteto doktorantūros komitetas	Narys
<i>Narystė redakcinėse kolegijose</i>	
Žurnalas „Acta medica Lituanica“	Redakcinės kolegijos tarybos narys
Žurnalas „Medicina“	Redakcinės kolegijos narys
Žurnalas „Laboratorinė medicina“	Redakcinės kolegijos tarybos narys
„Journal of Applied Genetics“	Redakcinės kolegijos tarybos narys
„Balkan Journal of Medical Genetics“	Redakcinės kolegijos narys
Žurnalas „Medicinskaja genetika“	Redakcinės kolegijos narys
„Sveikata“ (1993–2000)	Redakcinės kolegijos narys
„Sveikatos apsauga“ (1990–1992)	Redakcinės kolegijos narys
<i>Narystė profesinėse organizacijose ir akademijose</i>	
Europos žmogaus genetikos draugija (angl. <i>European Society of Human Genetics</i>)	Tarybos narys
Tarptautinė pigmentinio retinito asociacija (angl. <i>International Retinitis Pigmentosa Association</i>)	Tarybos narys
Lietuvos žmogaus genetikos draugija	Tarybos narys
Žmogaus genomo organizacija (HUGO)	Narys

KITA VEIKLA

Institucija

Pareigos

Amerikos žmogaus genetikos Narys

draugija (angl. *American*

Society of Human Genetics)

Lietuvos mokslų akademija

Narys ekspertas (išrinktas 2004 09 23)

Tikrasis narys (nuo 2011 m.)

Eksperto veikla

Lietuvos valstybinio mokslų ir studijų fondo ekspertas (iki 2009 m.)

Europos Komisijos mokslo ekspertas: Europos Komisijos 6-oji bendroji programa (ekspertas 2003, 2004, 2005, 2006 m.), Europos Komisijos 7-oji bendroji programa (ekspertas 2007, 2008, 2009, 2010 m.)

Europos mokslinių tyrimų tarybos mokslinių projektų 2012–2016 m. nepriklausomas vertintojas

Atskirų šalių (Portugalijos, Ispanijos, Prancūzijos, Kipro, Lenkijos, Rusijos, Honkongo, Saudo Arabijos) nepriklausomas mokslo ekspertas
Daugelio tarptautinių (ISI sąrašo) žurnalų straipsnių recenzentas

DARBO VEIKLOS ĮVERTINIMAS

Apdovanojimai

2016 m. – Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto apdovanojimas Aukšiniu fakulteto ženklu už dosnų pasidalijimą profesinėmis žiniomis ir neeilinius mokslinius pasiekimus

2016 m. – fizinių, biomedicinos ir technologijos mokslo sričių publikacijos kategorijoje geriausiai įvertinta 2015 m. publikacija

2014, 2008, 2007, 2004, 2003 m. – suteiktas VU rektoriaus mokslo premijos laureato vardas

2014 m. – žurnalo „Veidas“ surengtame projekte „Mini Nobelis“ išrinktas geriausiu 2002–2013 metų biomedicinos srities mokslininku

2014 m. – projekto „Yra šalis“ išrinktas vienu iš 10-ies garbingiausių Lietuvos mokslininkų

DARBO VEIKLOS ĮVERTINIMAS

Apdovanojimai

2013 m. – įteiktas Vilniaus mokslo draugijos diplomą už geriausią mokslo darbą, įdiegtą į praktiką

2012 m. – apdovanotas nusipelnusio Lietuvos sveikatos apsaugos darbuotojo garbės ženklu

2012 m. – suteiktas nusipelnusio Lietuvos sveikatos apsaugos darbuotojo vardas

2010 m. – Vilniaus medicinos draugijos I premija

2005 m. – suteikta Lietuvos mokslo premija už darbų ciklą „Genomo įvairovė: lietuviai Europoje (1987–2004)“

2005 m. – įteiktas Vilniaus medicinos draugijos „Garbės nario diplomą“

2003 m. – LR švietimo ir mokslo ministerijos aukštojo mokslo vadovėlių konkurso I premija apdovanoto vadovėlio „Genetika“ autorius

2003 m. – LR švietimo ir mokslo ministerijos aukštojo mokslo vadovėlių konkurso II premija apdovanoto vadovėlio „Vaikų ligos: T1“ bendraautoris

2002–2003 m. – LR Vyriausybės aukščiausio lygio stipendija už lietuvių genų fondo tyrimus ir gautų rezultatų apibendrinimą monografijoje

1996 m. – atestuotas LR sveikatos apsaugos ministerijos Klinikinės laboratorijos gydytojų atestavimo komisijos, patvirtinta medicinos genetiko aukščiausia kvalifikacinė kategorija

Padėkos

2012 m. – LR sveikatos apsaugos ministerijos padėka už ilgametį ir nuosirdų darbą, už darbštumą, pareigingumą ir puikias profesines žinias

2007 m. – LR Seimo pirmininko padėka už ilgametį, kūrybingą ir vaisingą pedagoginį ir mokslinį darbą žmogaus ir medicininės genetikos srityje

2007 m. – LR sveikatos apsaugos ministerijos padėka už didžiulį indėlį į šalies medicininės genetikos sistemos kūrimą ir tobulinimą

2006 m. – LR sveikatos apsaugos ministerijos padėka už darbų ciklą „Genomo įvairovė: lietuviai Europoje (1987–2004)“ bei svarų asmeninį indėlį kuriant ir tobulinant sveikatos apsaugos sistemą

2006 m. – VU padėka už ilgametį mokslinį bei pedagoginį darbą

2006 m. – LR ministro pirmininko padėka už ilgametį, nuoseklų ir pasi-
aukojantį darbą medicinos srityje

2004 m. – VU padėka už mokslo laimėjimus 2003 metais

1997 m. – LR sveikatos apsaugos ministerijos padėka už gerą ir sąžiningą
darbą sveikatos apsaugos sistemoje

1968 m. – LTSR aukštojo ir specialiojo vidurinio mokslo ministerijos
padėka už darbą „Vėžinių ląstelių chromosomų skaičius ir jų morfologi-
jos pakitimai“
